



01 דצמבר 2024
ל' חשוון תשפ"ה

לכבוד
ח"כ שמחה רוטמן
יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט
חברי הכנסת חברי הוועדה
היועצת המשפטית לוועדה
הכנסת
ירושלים

נכבדי,

**הנדון: הערותינו לתיקון 16 לחוק התובענות הייצוגיות
בעקבות הדיון שנערך בהצעת החוק ביום 27/11/24**

אנו מתכבדים לפנות אליכם, בשם אלפי העסקים שאנו מייצגים, מרביתם קטנים ובינוניים, בקשר עם הנושאים הבאים שעלו בדיון האחרון:

1. **חדילה - גם לגבי המגזר העסקי** - בדיון האחרון שהתקיים, הוצג המצב השעוררייתי, לפיו, המדינה וארגוניה, לרבות השלטון המקומי, זכאים ליהנות ממנגנון החדילה (אם שגו, הם מודים בטעות, מתקנים דרכם ומוחלים להם על הפיצוי לציבור)¹ אל מול המגזר העסקי, שלא זכאי ליהנות מחדילה.

המדובר בהפליה פסולה, בוודאי לגבי עסקים קטנים ובינוניים, אשר טעו בתום לב, ואולם הפיצוי העונשי המושת עליהם עלול לגרום לקריסתם.

2. **חובת פנייה מקדימה גם לעסקים בינוניים** – כידוע, הצ"ח הממשלתית (תיקון 16) מבקשת להחיל חובת פניה מקדימה מסוימת, ומסויגת, על המגזר העסקי, על עסקים קטנים בני עד 50 עובדים או מחזור עד 50 מלש"ח. מדובר בלעג לרש, ואנו מבקשים להיצמד בנושא זה להגדרות של חוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1992 ("חוק המכרזים"), שם נקבעו הגדרות, זכויות וחובה לשתף ואף להעדיף עסקים בינוניים, המעסיקים עד 100 עובדים או שמחזורם השנתי אינו עולה על 100 מלש"ח, בשל העובדה כי גם עסקים אלה הינם שבריריים, אך מהווים חוליה חשובה במערך העסקים והמעסיקים בישראל².

יש להבחין בין מחזור (הכנסות) לבין רווחיות. ישנם סוגי עסקים רבים, כמו ענפי הקמעונאות או התיירות למשל, בהם המחזורים בד"כ גבוהים, אולם הרווחיות נמוכה ונעה סביב 1.5-4 אחוזים מהמחזור בממוצע.

משכך, אנו מבקשים לתקן את ההגדרות הנוגעות לחובת פנייה מקדימה לעסקים, הכוללת גם עסקים בינוניים כהגדרתם בחוק המכרזים.

3. מתן מעמד גם לאגודה עותומנית - בסעיף ההגדרות שנדון בישיבה האחרונה, דובר על מתן מעמד אפשרי של תובעים ייצוגיים לעמותות בלבד, ולא לאגודות עותומניות. הדבר עלול להוות אפליה לא מוצדקת בין שווים: בין עמותות שנתאגדו לפני שנת 1980 ואז הן התאגדו לפי הדין הישראלי – עותומני, לבין עמותות שנתאגדו עם חוק העמותות החדש. הני"ל נכון שבעתיים, לאחר תיקון תקנות החוק העותומני על האגודות (דיווח וסקיפות), תשפ"א-2021 ("תקנות השקיפות"), אשר בצדק דרשו שקיפות, דיווחים שנתיים ורישום של האגודות

¹ סעיף 9 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.
² סעיף 22 לחוק חובת המכרזים, תשנ"ב – 1992.



העתומאניות ברשם העמותות. משכך, נדמה כי אין כל הצדקה משפטית או ציבורית להפלות בין שני סוגי העמותות הנ"ל, ויש לתקן את פרק ההגדרות כך שגם אגודות עותומאניות יורשו להגי שתובענות ייצוגיות בתנאים שייקבעו לגבי עמותות.

בכבוד רב ובברכה,

אבירם אלון
מנכ"ל
אולמות האירועים

ירון סלע
יו"ר
חדרי הכושר

ניר קפלן, עו"ד
סמנכ"ל
מלונות

ניר עוז
יו"ר
בריכות השחייה